

ISSN 2544-5898

 **OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

MAJ 2026

MONITOR CHIŃSKI

„Monitor chiński” analizuje i komentuje bieżącą sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną w Chińskiej Republice Ludowej ze szczególnym uwzględnieniem działań rządu oraz dyplomacji rządowej i partyjnej.

MGR JOANNA NAWROTKIEWICZ

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR CHIŃSKI

MAJ 2026

EKOLOGIA TRAFIA DO SYSTEMU EWALUACJI KADR KPCH

Nowe regulacje dotyczące polityki ekologicznej – budowy „Pięknych Chin” – włączają wskaźniki środowiskowe do mechanizmu oceny i awansów lokalnych kadr. Pekin próbuje w ten sposób – przynajmniej teoretycznie – ograniczyć wieloletnią dominację wskaźników wzrostu gospodarczego bez poszanowania dla jego wpływu na środowisko oraz skłonić prowincje do traktowania zielonej transformacji jako integralnego elementu „rozwoju wysokiej jakości”. Wątpliwym jednak pozostaje, czy w warunkach spowolnienia gospodarczego Pekin będzie gotów konsekwentnie dawać pierwszeństwo celom ekologicznym kosztem ekonomicznych.

I. DZIAŁANIA RZĄDOWE

1 maja: Chiny oficjalnie zniosły cła na większość państw afrykańskich.

Komunikat prasowy podkreślał, że polityką zostało objętych 53 państw utrzymujących stosunki dyplomatyczne z ChRL, co oznacza, że wykluczone zostało tylko jedno państwo kontynentu – Eswatini – które utrzymuje relacje z Tajwanem. Mimo to władze przedstawiły decyzję jako element „otwartej i inkluzywnej globalizacji” oraz modelu współpracy Południe-Południe pozbawionej warunków politycznych.

6 maja: Ministerstwo Przemysłu i Informatyzacji zatwierdziło dwuletni pilotaż komercyjnych usług satelitarnego internetu rzeczy.

Pilotaż przeprowadzi prywatne przedsiębiorstwo Guodian Gaoke. Technologia satelitarnego internetu rzeczy służy do łączenia urządzeń i czujników w miejscach, do których nie docierają sieci komórkowe, zwłaszcza w celu zdalnego śledzenia, monitorowania i komunikacji w sytuacjach awaryjnych. Projekt ma umożliwić rozwój usług komunikacyjnych dla sektorów takich jak rybołówstwo, energetyka czy logistyka; w praktyce jest to również próba uniezależnienia od zagranicznych systemów, a także zwiększenia kontroli państwa w trudno dostępnych obszarach, np. na peryferiach.

7 maja: Komitet Centralny KPCh i Rada Państwa ChRL opublikowały „Metody oceny skuteczności budowy Pięknych Chin”, które ustanawiają system corocznej ewaluacji władz prowincjonalnych pod kątem realizacji polityki ekologicznej. Na ocenę wpłyną m.in. jakość środowiska, ograniczanie

emisji dwutlenku węgla, walkę z zanieczyszczeniami oraz – niezdefiniowany w dokumencie – poziom społecznego zadowolenia. Wyniki mają wpływać na kariery kadr partyjnych, a urzędnicy prowincji z najgorszymi wynikami mogą zostać objęci procedurami dyscyplinarnymi.

14 maja: W Chengdu (prowincja Syczuan) rozpoczęła się Konferencja Współpracy i Rozwoju Miast Partnerskich z udziałem delegacji z 37 miast partnerskich z 28 państw. W trakcie wydarzenia podpisano nowe umowy partnerskie z miastami z Nikaragui, RPA, Kambodży i Malezji. Władze Chengdu podkreśliły rolę miast partnerskich jako narzędzia internacjonalizacji regionu i rozwoju współpracy gospodarczej, logistycznej oraz technologicznej. Program konferencji obejmował również promocję lokalnych projektów związanych ze sztuczną inteligencją, robotyką humanoidalną i zielonym rozwojem.

19 maja: W Nanningu (region autonomiczny Kuangsi) odbyła się Konferencja Cywilizacji Internetowej ChRL. Jest to kolejna edycja wydarzenia organizowanego od 2021 roku, w trakcie którego poruszano tematy konieczności dalszego rozwoju „cybercywilizacji o chińskiej specyfice”, a także rozbudowy mechanizmów długoterminowego zarządzania przestrzenią cyfrową i tworzenia „czystej i zdrowej” cyberprzestrzeni. Przemówienie programowe (*keynote speech*) wygłosił Li Shulei, szef Wydziału Propagandy KC KPCh.

20 maja: Komitet Centralny KPCh opublikował „Szczegółowe zasady dotyczące rozwoju członków KPCh”. Dokument zaostriżył procedury kontroli politycznej kandydatów (m.in. podleganiu rocznej obserwacji przed złożeniem kandydatury czy analizie jego najbliższych kontaktów), rozszerzył wymogi edukacji ideologicznej oraz doprecyzował obowiązki lokalnych struktur partyjnych. Władze zaznaczyły, że celem zmian jest poprawa jakości nowych członków KPCh oraz dalsze wzmacnianie kontroli organizacyjnej partii.

26 maja: W Nanningu (region autonomiczny Kuangsi) powołano Sojusz Przedsiębiorstw Centrum Współpracy Chiny-ASEAN ds. Zastosowań Sztucznej Inteligencji. Organizacja skupia 55 podmiotów z obszarów infrastruktury obliczeniowej, algorytmów, danych i usług cyfrowych, w tym przedsiębiorstwa takie jak ZTE czy Moore Threads. Inicjatywa ma wspierać realizację planu „AI+”, rozwijać współpracę cyfrową z państwami ASEAN oraz budować regionalny ekosystem sztucznej inteligencji.

26 maja: W Jinan (prowincja Szantung) odbyły się VII Spotkanie Liderów Lokalnych Chiny-Europa Środkowo-Wschodnia oraz Tydzień Współpracy Miast Partnerskich. W wydarzeniu uczestniczyło około 400 przedstawicieli z 44 państw, w tym lokalni politycy, ambasadorowie i reprezentanci biznesu.

Szczegółowa lista uczestników nie została opublikowana; wiadomo jedynie o udziale wicepremiera Ivana Stoilkovikja z Macedonii Północnej, a także wiceprzewodniczącego Izby Reprezentantów bośniackiego parlamentu Marinko Čavary.

Członkini Rady Państwowej Shen Yiqin podkreśliła znaczenie współpracy regionalnej dla relacji Chiny-UE i dalszego rozwoju mechanizmu Chiny-EŚW. Strona chińska wezwała do pogłębiania współpracy gospodarczej, zielonych innowacji i wymiany międzyludzkiej, natomiast zagraniczni uczestnicy określili Chiny jako „wiarygodnego partnera” i zadeklarowali chęć rozwijania projektów lokalnych.

KOMENTARZ

Na początku maja 2026 roku Komitet Centralny KPCh i Rada Państwa ChRL opublikowały „Metody oceny skuteczności budowy »Pięknych Chin«”, które ustanawiają system corocznej ewaluacji władz prowincjonalnych pod kątem realizacji polityki ekologicznej. „Piękne Chiny” to inicjatywa podjęta w 2012 roku i rozwinięta w 2017 roku; w 2018 roku została także wpisana do Konstytucji ChRL. Kolejne lata podkreślały wagę i ustanawiały kolejne kamienie milowe inicjatywy z ostatecznym celem osiągnięcia „ekologicznej cywilizacji” w 2050 roku. Nowy dokument wpisuje się zatem w szerszą krajową politykę środowiskową i wiąże jej realizację z mechanizmem oceny kadr oraz szerszą agendą „wysokiej jakości rozwoju”. W przeciwieństwie do wprowadzonego w 2020 roku „Systemu wskaźników oceny oraz planu realizacji projektu »Piękne Chiny«”, który pełnił przede wszystkim funkcję technicznych wytycznych i narzędzia monitorowania, nowe regulacje wprowadzają realne konsekwencje polityczne i finansowe dla władz lokalnych, wiążąc wyniki środowiskowe z awansami kadrowymi, dotacjami do budżetu oraz mechanizmami odpowiedzialności politycznej.

W chińskim systemie politycznym władze centralne ustalają pewne cele, które następnie są realizowane przez jednostki lokalne. Mechanizm oceny kadr pozostaje zatem jednym z kluczowych narzędzi zarządzania państwem; przez dekady lokalni urzędnicy byli oceniani przede wszystkim przez pryzmat wzrostu gospodarczego, rozwoju przemysłu i napływu inwestycji, co sprzyjało koncentracji na krótkoterminowych wynikach (i napędzało, jak określił to jeden z komentatorów, „obsesję PKB”). Taka konstrukcja bodźców często prowadziła

do selektywnego egzekwowania regulacji środowiskowych, ponieważ polityczne korzyści z szybkiego wzrostu były natychmiastowe, podczas gdy koszty degradacji środowiska ujawniały się dopiero po latach. Dodatkowo wysoka rotacja kadr sprawiała, że konsekwencje tych decyzji ponosili najczęściej następcy, a nie urzędnicy odpowiedzialni za ich podjęcie.

Teoretycznie nowy system ma zmienić te bodźce poprzez włączenie do oceny także takich elementów jak zielona transformacja, redukcja emisji, odbudowa środowiska naturalnego czy – niezdefiniowany – poziom zadowolenia społecznego. W praktyce oznacza to, że prowincje mają konkurować pomiędzy sobą nie tylko skalą przemysłu, ale również zdolnością do realizacji „zielonych” celów. Włączenie elementu społecznego do oficjalnego systemu oceny pokazuje, że Pekin dostrzega rosnące znaczenie kwestii środowiskowych dla legitymizacji politycznej. Liczne lokalne protesty i skargi dotyczące zanieczyszczeń konsekwentnie często ujawniały rozbieżność pomiędzy poprawiającymi się wskaźnikami administracyjnymi a rzeczywistością. Dlatego też nowe „Metody oceny skuteczności...” podkreślają skupienie na praktycznych efektach polityki ekologicznej. Nawiązywał do tego również jeden z chińskich komentatorów, krytykując sytuacje, w których lokalne władze budowały efektowne parki i realizowały widowiskowe projekty wizerunkowe, podczas gdy mieszkańcy nadal zmagali się z zanieczyszczeniem środowiska.

Nie należy sądzić jednak, że cele środowiskowe zaczną dominować nad priorytetami gospodarczymi. Stabilny wzrost, zatrudnienie oraz bezpieczeństwo przemysłowe pozostaną kluczowymi kryteriami oceny władz lokalnych, zwłaszcza w obliczu istniejącego spowolnienia gospodarczego. W rezultacie nowe regulacje mogą prowadzić raczej do dostosowania sposobu realizacji wzrostu gospodarczego, np. poprzez zieloną transformację (odpowiadającą szerszym założeniom „rozwoju wysokiej jakości”). Istnieje również ryzyko selektywnego wdrażania reform oraz manipulowania danymi środowiskowymi – co następuje już w kwestiach gospodarczych – przez władze lokalne. Dodatkowym efektem może być dalsza relokacja energochłonnych gałęzi przemysłu z bogatszych prowincji wschodnich do słabiej rozwiniętych regionów, gdzie presja na utrzymanie wzrostu gospodarczego pozostaje większa. O skuteczności reformy zadecyduje więc zdolność (i chęć) centrum do egzekwowania ich w sytuacji, gdy cele środowiskowe zaczną kolidować z priorytetami gospodarczymi.

II. DYPLMACJA RZĄDOWA

6 maja: Minister spraw zagranicznych Wang Yi spotkał się z ministrem spraw zagranicznych Bangladeszu Mohammad Touhid Hossain. Strona chińska podkreśliła znaczenie pogłębiania współpracy infrastrukturalnej, inwestycyjnej i cyfrowej w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku oraz przedstawiła Chiny jako „najbardziej niezawodnego partnera” Bangladeszu. Rozmowy koncentrowały się na rozwoju „wszechstronnego strategicznego partnerstwa współpracy” oraz dalszym pogłębianiu politycznego wsparcia między państwami. Podobne spotkanie odbył z bangladeskim ministrem także przewodniczący Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin Wang Huning.

7 maja: Wang Yi, Li Qiang i Zhao Leji spotkali się z ponadpartyjną delegacją senatorów USA. Wang wskazał na wagę wydarzenia jako pierwszego tego typu od ponownego objęcia prezydentury przez Donalda Trumpa i nadał jej „symboliczne znaczenie” dla stabilizacji relacji bilateralnych. W trakcie rozmów Pekin podkreślał konieczność wzajemnego szacunku i odrzucenia logiki hegemonii, podkreślał potrzebę stabilizacji relacji z USA, rozwijania współpracy gospodarczej i ograniczania konfrontacyjnej retoryki.

8 maja: Wang Yi przeprowadził w Pekinie rozmowy z Emmanuelem Bonnem, doradcą ds. polityki zagranicznej francuskiego prezydenta. Strona chińska podkreślała potrzebę istnienia strategicznej autonomii Europy oraz apelowała o bardziej pragmatyczne podejście UE wobec Chin. W rozmowach istotne miejsce zajęła kwestia Tajwanu oraz współpraca dotycząca zwrotu dóbr kultury. Pekin konsekwentnie stara się wzmacniać relacje z Francją jako jednym z kluczowych partnerów w Europie.

11 maja: W Pekinie odbyła się kolejna runda konsultacji Chiny-UE pomiędzy dyrektorem Departamentu Azji MSZ ChRL Liu Jinsongiem a nowym dyrektorem zarządzającym ds. Azji i Pacyfiku Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych Erikiem Kurzweilem. Strony omówiły sytuację bezpieczeństwa w Azji, polityki regionalne oraz najważniejsze kwestie sporne. Przedstawiciel Chin apelował o zachowanie przez UE „strategicznej autonomii” oraz odgrywanie konstruktywnej roli w regionie Azji i Pacyfiku.

Następnego dnia delegatura UE w ChRL zorganizowała konferencję poświęconą relacjom bilateralnym, gdzie swoje przemówienia przedstawił m.in. Kurzweil. W

wydarzeniu uczestniczyło ponad 650 osób reprezentujących administracje państwowe, środowiska akademickie, biznes, media i korpus dyplomatyczny.

12 maja: Xi Jinping spotkał się w Pekinie z dyrektorem generalnym UNESCO Khaledem El-Enany'm. Strona chińska podkreślała znaczenie „prawdziwego multilateralizmu”, współpracy w zakresie sztucznej inteligencji, edukacji cyfrowej i „dialogu cywilizacji”. Osobne spotkanie z wybranym w 2025 roku El-Enany'm odbyła także jako specjalna wysłanniczka UNESCO ds. edukacji dziewcząt i kobiet pierwsza dama Peng Liyuan.

13 maja: Wicepremier He Lifeng spotkał się w Seulu z prezydentem Korei Południowej Lee Jae-myungiem. He przebywał tam ze względu na rozmowy z amerykańskim sekretarzem skarbu Scottem Bessentem przed planowanym szczytem. Obie strony podkreśliły potrzebę pogłębiania współpracy gospodarczej i wymiany międzyludzkiej oraz stabilizacji relacji dwustronnych. Spotkanie wpisuje się w chińskie działania na rzecz ograniczania wpływów amerykańskich w regionie oraz utrzymywania ścisłych powiązań gospodarczych z Seulem pomimo napięć geopolitycznych wokół Tajwanu i rywalizacji technologicznej USA-Chiny.

13-15 maja: Prezydent USA Donald Trump złożył wizytę państwową w Chinach, podczas której obie strony ogłosiły budowę „konstruktywnej stabilności strategicznej” jako nowej podstawy relacji dwustronnych. Mimo rozbudowanej oprawy symbolicznej – obejmującej m.in. wizytę Trumpa w Zhongnanhai oraz udział licznej delegacji amerykańskiego biznesu (z którą osobno spotkał się premier Li Qiang) – szczyt przyniósł niewiele konkretnych ustaleń gospodarczych i nie odniósł się do kluczowych obszarów rywalizacji, takich jak półprzewodniki, sztuczna inteligencja czy kontrole eksportowe.

16-17 maja: W Harbinie odbyło się 10. China-Russia Expo oraz szóste posiedzenie chińsko-rosyjskiego mechanizmu współpracy pomiędzy północno-wschodnimi Chinami a rosyjskim Dalekim Wschodem. W obu wydarzeniach udział wzięli wicepremierzy Zhang Guoqing i Jurij Trutniew. Obie strony podkreśliły znaczenie współpracy regionalnej i potencjału regionów przygranicznych dla dalszego rozwoju relacji gospodarczych. Uczestników targów listami gratulacyjnymi powitali Xi Jinping i Władimir Putin.

20 maja: Władimir Putin odbył oficjalną wizytę państwową w ChRL. W trakcie wydarzenia obaj przywódcy zdecydowali o przedłużeniu Traktatu o dobrym sąsiedztwie, przyjaźni i współpracy, podpisali wspólne oświadczenie o dalszym wzmacnianiu kompleksowej koordynacji strategicznej oraz około 20 dokumentów dotyczących współpracy gospodarczej, technologicznej i

edukacyjnej. Xi i Putin zainaugurowali również Chińsko-Rosyjski Rok Edukacji. Z Putinem spotkał się również Li Qiang. W przeddniu wizyty wicepremier Ding Xuexiang i pierwszy wicepremier Rosji Denis Manturow rozmawiali o współpracy inwestycyjnej i realizacji kluczowych projektów bilateralnych.

25 maja: Xi Jinping spotkał się w Pekinie z premierem Pakistanu Shehbazem Sharifem z okazji 75. rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy oboma państwami. Strony potwierdziły strategiczny charakter partnerstwa („niezniszczalną tradycyjną przyjaźń”), zapowiadając przyspieszenie budowy Chińsko-Pakistańskiego Korytarza Gospodarczego (CPEC), pogłębianie współpracy m.in. w obszarze sztucznej inteligencji, zielonej energii i bezpieczeństwa. W trakcie wizyty podpisano także dokumenty dotyczące współpracy handlowej, naukowo-technologicznej i rozwoju zasobów ludzkich. Z Sharifem spotkali się również Li Qiang i wiceprzewodniczący Han Zheng. Równolegle Wang Yi spotkał się także z dowódcą armii pakistańskiej Asimem Munirem, pełniącego kluczową rolę mediacyjną w konflikcie USA-Iran.

25 maja: Xi Jinping spotkał się w Pekinie z prezydentem Serbii Aleksandarem Vučićem. Xi odznaczył Vučića Medalem Przyjaźni – najwyższym chińskim odznaczeniem dla zagranicznych przywódców – podkreślając wkład Vučića w rozwój relacji chińsko-serbskich oraz jego konsekwentne poparcie dla stanowiska Chin w kwestiach kluczowych interesów. Vučić określił medal jako wyróżnienie dla całego narodu serbskiego i podkreślił, że Serbia „nigdy nie zapomni” chińskiego wsparcia politycznego i gospodarczego. Serbski prezydent spotkał się także z Li Qiangiem, a ich rozmowy dotyczyły współpracy w ramach Pasa i Szlaku, infrastruktury, gospodarki cyfrowej, sztucznej inteligencji i zielonej energii. Po spotkaniu podpisano ponad 20 dokumentów oraz wydano wspólne oświadczenia dotyczące dalszej budowy chińsko-serbskiej „wspólnoty wspólnej przyszłości” i wdrażania globalnych inicjatyw Xi Jinpinga.

26 maja: Z inicjatywy Chin, sprawujących rotacyjne przewodnictwo w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, odbyło się jej posiedzenie wysokiego szczebla. Udział w wydarzeniu wzięło ponad 100 państw. Chiny wykorzystały forum do przedstawienia własnej wizji reformy globalnego zarządzania; obradom przewodniczył Wang Yi, który przedstawił Chiny jako obrońcę ONZ i multilateralizmu, promował chińskie inicjatywy rozwojowe i instytucjonalne oraz podkreślał zaangażowanie Pekinu w mediacje międzynarodowe. Podczas pobytu w Nowym Jorku Wang Yi spotkał się również m.in. z sekretarzem generalnym ONZ António Guterresem.

26 maja: Wang Yi spotkał się z czeskim ministrem spraw zagranicznych Petrem Macinką. Czeska strona zadeklarowała utrzymanie polityki „jednych Chin” oraz chęć stopniowego przywracania współpracy bilateralnej, w tym kontaktów gospodarczych, turystycznych i międzyludzkich. Wang Yi podkreślił potrzebę „usunięcia przeszkód i zakłóceń” w relacjach chińsko-czeskich. Spotkanie wskazuje na próbę odbudowy relacji Pekinu z Pragą po kilku latach napięć związanych m.in. z kontaktami czesko-tajwańskimi.

29 maja: Wang Yi odbył oficjalną wizytę w Kanadzie, gdzie spotkał się z premierem Markiem Carneyem, minister spraw zagranicznych Anitą Anand oraz byłym premierem Jeanem Chrétienem. Rozmowy są kolejnym sygnałem ocieplenia relacji bilateralnych po kilku latach napięć związanych m.in. ze sprawą Huawei czy wzajemnymi sankcjami. Obie strony podkreślały wolę budowy „nowego typu partnerstwa strategicznego”, zwiększenia współpracy gospodarczej oraz ograniczenia wpływu „czynników trzecich” na relacje bilateralne.

27-30 maja: Przewodniczący Stałego Komitetu OZPL Zhao Leji odbył oficjalną wizytę w Rosji. Na miejscu spotkał się m.in. z przewodniczącą Rady Federacji Walentiną Matwijenko oraz przewodniczącym Dumy Państwowej Wiaczesławem Wołodinem. Obie strony podkreślały „najlepszy w historii” poziom relacji chińsko-rosyjskich oraz konieczność dalszego pogłębiania współpracy legislacyjnej, technologicznej i strategicznej. Szczególną uwagę poświęcono współpracy w zakresie sztucznej inteligencji, bezpieczeństwa oraz ochrony interesów przedsiębiorstw.

KOMENTARZ

W dniach 13-15 maja 2026 roku Donald Trump złożył wizytę w ChRL – pierwszą w trakcie jego drugiej kadencji, a zarazem pierwszą wizytę urzędującego prezydenta USA od 2017 roku, kiedy to sam Trump odwiedził ChRL podczas jego pierwszej kadencji. Podczas wizyty Trump odbył rozmowy z Xi Jinpingiem w Wielkiej Hali Ludowej, wziął udział w bankiecie państwowym, zwiedził Świątynię Nieba (poza nim jako amerykański prezydent odwiedził ją jedynie Gerald Ford w 1975 roku) oraz otrzymał rzadki przywilej wejścia do Zhongnanhai, kompleksu rezydencji i gabinetów przywódców, który zazwyczaj pozostaje zamknięty dla zagranicznych dostojników (choć Xi zwrócił uwagę, że Władimir Putin był tam wielokrotnie, co samo w sobie stanowiło wymowny

sygnał geopolityczny). Pomimo szeroko zakrojonych przygotowań, rozmachu chińskiej oprawy ceremonialnej i znaczenia symbolicznego szczyt przyniósł jednak stosunkowo niewiele konkretnych rezultatów.

Pod względem politycznym najważniejszym wynikiem było przyjęcie koncepcji „konstruktywnej stabilności strategicznej” jako nowej podstawy stosunków dwustronnych. Pojęcie to pozostaje celowo niedookreślone, lecz odzwierciedla wspólny interes obu stron w zapobieganiu dalszemu pogorszeniu relacji – bez jednoczesnego rozwiązywania leżących u ich podstaw sporów strukturalnych. Analitycy zwracają również uwagę na znaczenie bezpośrednich kontaktów pomiędzy przywódcami obu państw, które wpisują się w preferowaną przez Pekin dyplomacji głów państw (*head-of-state diplomacy*) – model kładący nacisk na ustalenia „na górze”, które potem są implementowane na niższych szczeblach władzy. Ten model zdaje się jednak odpowiadać także Trumpowi; obserwatorzy zauważyli, że jego administracja przystąpiła do szczytu z wyraźnie okrojonym zapleczem eksperckim i niedoborem specjalistów ds. Azji Wschodniej, co dało Pekinowi znacznie większą swobodę w kształtowaniu zarówno agendy, jak i publicznego wizerunku wizyty.

Warto jednak podkreślić, że logika stojąca za spotkaniem mogła wykraczać poza cele dyplomatyczne. Obaj przywódcy potrzebowali widocznego sukcesu z przyczyn wewnętrznych. Trump chciał zademonstrować, że potrafi zarządzać stosunkami z głównym strategicznym konkurentem USA – zwłaszcza w obliczu przeciągającej się wojny z Iranem, która osłabia jego pozycję polityczną w kraju. Xi z kolei skorzystał wizerunkowo na scenach przedstawiających prezydenta USA przyjmującego chińską gościnność w Pekinie i traktującego Chiny jako niezbędnego partnera.

Trump przybył w towarzystwie licznej delegacji liderów biznesu, w tym Jensena Huang z Nvidii, Elona Muska z Tesli, Tima Cooka z Apple, Larry’ego Finka z BlackRock oraz Davida Solomona z Goldman Sachs – łącznie około trzydziestu prezesów czołowych korporacji. Ich obecność podsyciła spekulacje, że szczyt zaowocuje przełomem w kwestiach handlowych lub złagodzeniem kontroli eksportu technologii. Tymczasem najbardziej konkretne zapowiedzi dotyczyły potencjalnych chińskich zakupów samolotów Boeinga oraz (niepotwierdzonych) produktów rolnych. Pomimo zapowiedzi powołania Chińsko-Amerykańskiej Rady Handlu i Rady Inwestycji szczyt w żaden sposób nie poruszył kwestii, które w coraz większym stopniu definiują rywalizację obu mocarstw: kontroli eksportu, chipów półprzewodnikowych, sztucznej inteligencji i odporności łańcuchów

dostaw. Duża obecność korporacji wydawała się zatem mieć na celu przede wszystkim zasygnalizowanie dalszej wzajemnej zależności gospodarczej, jak i okazję dla biznesmenów do osobistej rozmowy z chińskimi urzędnikami.

Punktem, który wywołał wiele kontrowersji – choć krótko po oficjalnej wizycie – był Tajwan. Podczas rozmów chińscy przywódcy wielokrotnie podkreślali centralne znaczenie kwestii tajwańskiej i otwarcie uzależniali stabilność całości stosunków dwustronnych od podejścia Waszyngtonu. Kontrowersje wybuchły po tym, jak krótko po wizycie Trump publicznie stwierdził, że nie podjął jeszcze decyzji w sprawie wstrzymanego pakietu zbrojeniowego dla Tajwanu wartego 14 miliardów dolarów, określając tę sprzedaż jako potencjalną „kartę przetargową” w rozmowach z Pekinem. Wypowiedź dla wielu była tym bardziej uderzająca, że padła bezpośrednio po wyjątkowo ciepłym przyjęciu w Chinach. Słowa te szybko wzbudziły niepokój w Tajpej oraz wśród sojuszników USA w regionie, tym bardziej że podważały dotychczasowe zasady strategicznej niejednoznaczności w kwestii tajwańskiej. Administracja Trumpa szybko potwierdziła jednak, że polityka USA wobec Tajwanu pozostaje formalnie niezmienną – lecz wywołane nimi wątpliwości co do wiarygodności amerykańskich gwarancji bezpieczeństwa pozostały.

Szczyt doprowadził do tymczasowej stabilizacji stosunków dwóch największych mocarstw, przy czym obaj przywódcy wynieśli z niego określone korzyści polityczne. Pekin utrwalił narrację o Chinach jako niezbędnym biegunie globalnego porządku. Dla Trumpa był to wizerunkowy sukces w polityce zagranicznej, który mógł zaprezentować krajowej opinii publicznej. Wizyta potwierdziła zaproszenie Xi do Białego Domu na wrzesień 2026 roku, jednak poza tym przyniosła niewiele konkretnych przełomów, a rozmowy w dużej mierze ominęły główne źródła chińsko-amerykańskiej rywalizacji strukturalnej, które – niezależnie od oprawy dyplomatycznej – pozostają nierozwiązane.

III. DYPLMACJA PARTYJNA

7 maja: Wicedyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KC KPCh Jin Xin spotkał się z delegacją młodych działaczy partii komunistycznych z Europy i obu Ameryk. Strona chińska promowała „myśl Xi Jinpinga z chińską charakterystyką w nowej erze” jako model dla światowych sił lewicowych oraz podkreślała znaczenie „modernizacji marksizmu” i budowy partii.

11 maja: Wicedyrektor WŁM KC KPCh Lu Kang spotkał się z fińskimi parlamentarzystami: Atte Kalewą z liberalno-konserwatywnej Partii Koalicji Narodowej i Timo Harakką z Partii Socjaldemokratycznej. Strona chińska akcentowała znaczenie współpracy w obszarach zielonej transformacji, innowacji technologicznych i kontaktów młodzieżowych, przedstawiając rozwój Chin jako szansę dla relacji z Europą. Fińscy politycy podkreślali postępy Chin m.in. w zakresie sztucznej inteligencji i ochrony środowiska oraz deklarowali utrzymanie polityki „jednych Chin”.

12 maja: Wicedyrektor WŁM KC KPCh Ma Hui spotkał się z dyrektorem zarządzającym ds. Azji i Pacyfiku Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych Erikem Kurzweilem przy okazji jego wizyty w Pekinie. Obie strony deklarowały chęć pogłębiania współpracy i utrzymania partnerstwa pomimo istniejących napięć i sporów. Strona chińska akcentowała znaczenie multilateralizmu i współpracy klimatycznej, natomiast UE podkreślała potrzebę „właściwego zarządzania różnicami”.

19 maja: Ma Hui spotkał się z wicepremierką i ministrem pracy i gospodarki społecznej Hiszpanii Yolandą Díaz. Strony podkreślały dynamiczny rozwój relacji chińsko-hiszpańskich oraz znaczenie regularnych kontaktów pomiędzy premierem Pedro Sánchezem i Xi Jinpingiem. Pekin akcentował rolę współpracy partyjnej w umacnianiu relacji bilateralnych i „obronie międzynarodowej sprawiedliwości”, natomiast strona hiszpańska zachęcała chińskie przedsiębiorstwa do zwiększania inwestycji w Hiszpanii.

20 maja: Jin Xin spotkał się z uczestnikami programu stypendialnego „Dongfang” Uniwersytetu Pekieńskiego. Chińscy przedstawiciele promowali koncepcję „wspólnoty wspólnego losu ludzkości”, Inicjatywę Pasa i Szlaku oraz współpracę państw Globalnego Południa, przedstawiając chińską modernizację jako model możliwy do adaptacji przez kraje rozwijające się. Zagraniczni uczestnicy podkreślali, że doświadczenia Chin stanowią inspirację dla państw tzw. Globalnego Południa poszukujących własnych ścieżek rozwoju.

20 maja: Ma Hui spotkał się z byłą premier Rumunii Viorică Dăncilă. Rozmowy dotyczyły relacji chińsko-rumuńskich oraz szerszych stosunków z Europą. Pekin deklarował chęć pogłębiania wymiany międzyludzkiej i współpracy pragmatycznej, natomiast strona rumuńska zapowiedziała aktywniejsze działania na rzecz rozwoju relacji z ChRL i poprawy dialogu.

22 maja: WŁM KC KPCh zorganizował spotkanie z delegacją studentów amerykańskiego Baucus Institute, której przewodniczył były ambasador USA w Chinach Max Baucus. Lu Kang podkreślał znaczenie spotkania Xi

Jinpinga i Donalda Trumpa oraz potrzebę budowy „konstruktywnych, strategicznych i stabilnych” relacji chińsko-amerykańskich. Wizyta w Muzeum II wojny światowej (w ChRL określana mianem „wojny oporu przeciwko japońskiej agresji”) miała oficjalnie służyć przedstawieniu podstaw chińskiej polityki pokojowego rozwoju, choć nietrudno zauważyć, że w obliczu napięć z Japonią Pekin może chcieć przypominać o historycznych grzechach tego państwa.

24 maja: W Pekinie odbyło się Forum Partii Politycznych Chiny-Pakistan oraz spotkanie mechanizmu konsultacyjnego partii politycznych ws. Chińsko-Pakistańskiego Korytarza Gospodarczego (CPEC). W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele 12 głównych partii pakistańskich. Pekin przedstawiał CPEC jako narzędzie pogłębiania współpracy gospodarczej, bezpieczeństwa i wymiany społecznej. Strona pakistańska podkreślała ponadpartyjny konsensus wokół współpracy z Chinami oraz znaczenie CPEC dla rozwoju gospodarczego kraju. Przyjęto wspólną inicjatywę dotyczącą budowy „chińsko-pakistańskiej wspólnoty wspólnego losu nowej ery”.

25 maja: Dyrektor WŁM KC KPCh Liu Haixing spotkał się z delegacją Serbskiej Partii Postępowej kierowaną przez Miloša Vučevicia. Pekin podkreślał znaczenie współpracy pomiędzy partiami rządzącymi dla pogłębiania „żelaznej przyjaźni” chińsko-serbskiej oraz zapowiedział intensyfikację współpracy instytucjonalnej, wymiany doświadczeń w zakresie zarządzania państwem i koordynacji w kwestiach uznawanych za „kluczowe interesy”. Z delegacją SPP spotkał się także członek Stałego Komitetu Biura Politycznego KC KPCh Cai Qi.

26–28 maja: W Yangzhou (prowincja Jiangsu) i Pekinie odbył się 14. Dialog Partii Politycznych Chiny–Wielka Brytania z udziałem polityków Partii Pracy i Partii Konserwatywnej, przedstawiciele biznesu oraz dyplomatów obu państw. Chińskie władze przedstawiały relacje z Londynem jako element budowy „długoterminowego, stabilnego i kompleksowego partnerstwa strategicznego”, akcentując rolę multilateralizmu, współpracy gospodarczej i wymiany międzyludzkiej. Brytyjcy uczestnicy podkreślali potrzebę konstruktywnego dialogu, utrzymania współpracy handlowej oraz koordynacji wobec globalnych kryzysów mimo istniejących różnic politycznych.

28 maja: W Pekinie odbyło się drugie Forum Młodych Polityków Chiny–Europa z udziałem przedstawicieli partii politycznych i parlamentów. W wydarzeniu wzięło udział ponad 40 osób z 15 partii politycznych i 12 państw europejskich, m.in. Włoch, Francji, Hiszpanii i Szwajcarii. Strona chińska przedstawiała relacje Chiny–UE jako oparte przede wszystkim na „współpracy, a

nie konfrontacji”, apelując o odrzucenie „logiki blokowej” oraz „uprzedzeń ideologicznych”.

29 maja: W Pekinie odbył się 14. Dialog Chińsko-Europejskich Akademików organizowany przez Chińskie Ludowe Stowarzyszenie na rzecz Pokoju i Rozbrojenia. Wydarzenie przebiegało pod hasłem „Współpraca > konkurencja: Chiny i Europa łączą siły, aby zapewnić światu większą stabilność”, a uczestnicy podkreślali konieczność pogłębiania współpracy obu stron wobec rosnącej niestabilności międzynarodowej. Strona chińska przedstawiała UE jako „partnera, a nie rywala”, promując jednocześnie narrację o wspólnej odpowiedzialności Chin i Europy za stabilizację ładu międzynarodowego. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele europejskich think tanków oraz chińskich instytutów badawczych związanych z polityką zagraniczną.

29 maja: WŁM KC KPCh gościł delegację studentów amerykańskiego Uniwersytetu Columbia złożoną z przedstawicieli ponad 10 państw. W trakcie wydarzenia Lu Kang promował założenia 15. planu pięcioletniego, chińskie „inicjatywy globalne” oraz nową formułę „konstruktywnej strategicznej stabilności” w relacjach chińsko-amerykańskich po spotkaniu Xi-Trump.

KOMENTARZ

Aktywność Wydziału Łączności Międzynarodowej KC KPCh w maju 2026 roku koncentrowała się w znacznej mierze na Europie. W jej ramach odbyło się spotkanie z przedstawicielami szerokiego spektrum politycznego i publicznego – od komunistycznych organizacji młodzieżowych, przez fińskich i brytyjskich konserwatystów po dialog młodych polityków z 12 państw europejskich. Rozmówcami byli zarówno czynni urzędnicy i parlamentarzyści, jak i byli politycy, eksperci oraz młodsze kadry polityczne uczestniczące w forach i programach wymiany. Aktywność ta potwierdza konsekwentne dążenie Pekinu do rozbudowywania i podtrzymywania sieci politycznych w całej Europie. Z badań Autorki wynika, że zarówno w 2024 roku, jak i w 2025 roku, 25% działań WŁM na całym świecie było skupionych właśnie w naszym regionie.

Niemal we wszystkich majowych rozmowach powracał ten sam zestaw pojęć: multilateralizm, sprzeciw wobec „logiki blokowej”, współpraca zamiast konfrontacji czy koncepcja autonomicznej Europy, prowadzącej politykę wobec Chin w oparciu o własne interesy, a nie – co jest zazwyczaj niewypowiedziane –

według dyktatu Waszyngtonu. Podobna retoryka ma za zadanie wpływać na relacje transatlantyckie pomiędzy sojusznikami i osłabiać koordynację działań wobec ChRL. Równolegle Pekin wskazuje, że Chiny są partnerem – nie rywalem – Europy i konsekwentnie eksponuje obszary takie jak zielona transformacja, sztuczna inteligencja, współpraca w sprawie zmian klimatu czy inwestycje gospodarcze, co odzwierciedla narracje w oficjalnych relacjach na poziomie państwowym. Tego typu elementy mają z kolei przekonywać, że pragmatyczna współpraca z Chinami jest możliwa w odłączeniu od konfliktów ideologicznych. Majowa aktywność wpisuje się zatem w dobrze rozpoznaną strategię stabilizowania relacji z Europą i ograniczania skutków narastającej nieufności wobec Pekinu.

Warto przy tym pamiętać, że funkcją takich spotkań nie jest wyłącznie oddziaływanie na ich bezpośrednich uczestników. Publiczne eksponowanie kontaktów z przedstawicielami różnych nurtów politycznych może służyć również jako sygnał dla innych europejskich aktorów, że współpraca z Chinami pozostaje powszechną i akceptowaną praktyką polityczną. W ten sposób Pekin buduje wrażenie szerokiej akceptacji dla zaangażowania z ChRL oraz wzmacnia presję na tych, którzy mogliby pozostać poza tymi kanałami współpracy (a zatem poza potencjalnymi korzyściami).

Strategia ta nabiera znaczenia w coraz mniej sprzyjającym otoczeniu – i właśnie dlatego jest godna odnotowania. Od 2021 roku europejska polityka wobec Chin stała się wyraźnie bardziej krytyczna: pojęcia takie jak *decoupling* i *derisking* weszły do głównego nurtu debaty, UE rozszerzyła mechanizmy kontroli inwestycji, nałożyła cła na chińskie pojazdy elektryczne, a sprawę dodatkowo komplikują bliskie relacje Pekinu z Moskwą. Nieprzewidywalna polityka Waszyngtonu sprawia, że europejscy decydenci w ostatnim czasie chętniej odwiedzają Pekin, co ChRL wykorzystuje i intensywnie inwestuje w kontakty z różnymi ugrupowaniami politycznymi, byłymi politykami i innymi środowiskami opiniotwórczymi. Sukces mierzy się zatem nie tyle natychmiastowymi wynikami politycznymi, ile utrzymaniem sieci kontaktów, dostępu i dialogu. Ambicją nie jest przekonanie zagorzałych krytyków, lecz zapewnienie, że środowiska popierające chińskie zaangażowanie pozostaną trwale obecne w europejskim krajobrazie politycznym.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

